

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

Kunnanhallitus 02.05.2022 § 104
426/03.01/2022

Valmistelija: elinkeinojohtaja Teemu Pinomäki, puh. 050 472 0120

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia (916/2012). Lisäksi muutettaisiin työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia (1269/2020), tulotietojärjestelmästä annettua lakia (53/2018), työsopimuslakia (55/2001) ja työttömyysturvalakia (1290/2002). Vähäisiä muutoksia tehtäisiin myös eräisiin verolakeihin. Sosiaalisista yrityksistä annettu laki (1351/2003) kumottaisiin.

Palkkatukijärjestelmää yksinkertaistettaisiin rajaamalla palkkatuki sellaisten työttömien työnhakijoiden työllistymisen edistämiseksi, jotka ovat valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkoittamia alentuneesti työkykyisiä tai epäedullisessa asemassa olevia työntekijöitä. Palkkatukea voitaisiin jatkossa myöntää nuorten, ikääntyneiden, perusasteen koulutuksen varassa olevien, maahanmuuttajien ja vähintään kuusi kuukautta ansiotyötä vaille olleiden sekä alentuneesti työkykyisten työllistymisen edistämiseen. Oppisopimuskoulutukseen palkkatukea voitaisiin myöntää myös muiden työttömien työnhakijoiden palkkakustannuksiin.

Palkkatukijärjestelmää yksinkertaistettaisiin myös yhdenmukaistamalla palkkatuen määrää. Ammatillisen osaamisen puutteiden perusteella myönnettävän palkkatuen määrä olisi 50 prosenttia palkkakustannuksista. Palkkatuen määrä olisi kuitenkin 70 prosenttia palkkakustannuksista, jos työttömän työnhakijan mahdollisuudet sopivan työn saamiseen ovat huomattavasti vähentyneet asianmukaisesti todetun fyysisen tai psyykkisen vamman tai sairauden vuoksi. Palkkatuki myönnettäisiin pääsääntöisesti viideksi tai kymmeneksi kuukaudeksi riippuen palkkatukea edeltävän työttömyyden kestosta. Nykyistä vastaavasti oppisopimuskoulutukseen, 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömästä tai vamman tai sairauden perusteella työllistettävästä olisi mahdollisuus saada muuta palkkatukea pidempikestoisempaa tukea.

Työnantajaa koskevia palkkatuen myöntämisedellytyksiä muutettaisiin siten, että palkkatuen myöntämiselle ei olisi estettä, jos työnantaja on palkannut 12 edellisen kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanomiensa työntekijöiden tilalle vastaavan määrän työntekijöitä.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa käytetty elinkeinotoiminnan käsite korvattaisiin taloudellisen toiminnan käsitteellä, jotta käsite olisi yhdenmukainen Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä käytetyn

käsitteen kanssa. Työllisyyspoliittisen avustuksen ja 100 prosentin palkkatuen myöntäminen olisi jatkossa mahdollista muille kuin taloudellista toimintaa harjoittaville toimijoille sekä niille taloudellista toimintaa harjoittaville, joiden taloudellisella toiminnalla ei olisi vaikutusta Euroopan unionin jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Edellä mainituissa tilanteissa tukeen ei sovellettaisi Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiä. Lisäksi 100 prosentin palkkatukea voitaisiin myöntää de minimis –tuen muille kyseessä olevan tuen kohderyhmän toimijoille, joita ovat yhdistykset, säätiöt ja rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat.

Uutena tukimuotona ikääntyneiden työllisyyden edistämiseksi ehdotetaan 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea, josta säädetäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7a luvussa. Tuki myönnettäisiin ilman tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jos laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Työsuhde tulisi muun muassa solmia siten, että työsopimuksella taattu säännöllinen työaika on vähintään 25 tuntia viikossa tai vähintään 65 prosenttia alan enimmäistyöajasta. Tukea maksettaisiin 70 prosenttia tukikelpoisista palkkakustannuksista enintään 10 kuukauden ajalta, kuitenkin enintään työsuhteen keston ajalta. Tukikelpoisina kustannuksina pidettäisiin samoja palkkakustannuksia kuin palkkatuetussa työssä.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettuun lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen myöntämisestä sekä kuntien veloitetyöllistämiseen liittyvästä tuesta. Ehdotettujen tukien maksamisessa tarvittavien tiedonsaantioikeuksien turvaamiseksi muutettaisiin tulotietojärjestelmästä annettua lakia. Työsopimuslain 13 luvun 6 §:n 2 momenttiin ja työttömyysturvalakiin tehtäisiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin ehdotettujen muutosten edellyttämät muutokset. Lisäksi työttömyysturvalain 5 luvun 4a §:ää täydennettäisiin siten, että 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen osalta työssäoloehto kertyisi samalla tavalla kuin palkkatuetussa työssä.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on lisätä palkkatuen käyttöä erityisesti yrityksissä. Palkkatuen käytön lisäämisen tavoitteena on edistää heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä ja sitä kautta nostaa työllisyysastetta. Tavoitteena on vähentää palkkatukeen liittyvää byrokratiaa yksinkertaistamalla palkkatukijärjestelmää siten, että järjestelmä olisi ennakoitavampi ja palkkatuen myöntö- ja maksatusprosessi nopeampi ja houkuttelisi työnantajia, erityisesti yrityksiä palkkaamaan työttömiä työnhakijoita palkkatuella nykyistä enemmän. Palkkatuki uudistusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2022 ja uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alusta.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelu fi:n kautta viimeistään 27.5.2022.

Esitylistan ohessa Laukaan kunnan lausunto.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Laukaan kunnanhallitus antaa liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

